

Вибір Слави та Ізидора

Семинар розроблено на основі історії Слави та Ізидора Волосянських
Автори: Вікторія Міллер, Юлія Сухар

цільова група	учні у віці 15-19 років розмір групи: 20 чоловік
проблеми	- історія Голокосту (особливу увагу слід звернути на територію окупованої Польщі) - явище «Справедливих серед народів світу» - ставлення до зла: байдужість або активна протидія
мета	Підвищення рівня свідомості в прийнятті сучасних рішень і суспільна байдужість: - персоналізація історії переслідування і допомоги євреям під час II Світової війни - вибір, який прийшлося зробити «Справедливим серед народів світу» і переслідуваним
освітні результати	Уміння: - розуміння причинно-наслідкового зв'язку між історичними фактами та ситуацією окремих людей під час II Світової війни - підведення підсумків і презентація результатів праці в групах Знання: - явище «Справедливих серед народів світу» - історія «Справедливих» Слави та Ізидора Волосянських - соціологічна модель суспільства Голокосту М. Хейль Позиції: - співчуття до людей, яких переслідували під час II Світової війни - розуміння мотивації, ризику і користі, пов'язаної з байдужістю або залученістю
тривалість	90 хв.*/120 хв. * Якщо час обмежений, а учнів у класі вже ознайомили з темою, можна пропустити метод «літаючих плакатів». Людина, яка веде семінар повинна зробити короткий вступ на тему «Справедливі серед народів світу».
потрібні матеріали	- фліпи - маркери - друковані матеріали для учасників ▶ див. Додатки
вимоги до людини, яка веде семінар	- знання основних питань з історії II Світової війни з різницею в окупації Східної та Західної Європи - знання проблематики Голокосту і «Справедливих серед народів світу»
вимоги до учасників	- знання основних питань з історії II Світової війни - базові знання про Голокост

Хід уроку крок за кроком

1. ВСТУП – пояснення основних понять (30 хв.)

а) Перед початком семінару підготуйте картки на фліпчарті, на яких окремо будуть записані такі гасла:
- «Справедливі серед народів світу»
- Голокост
- євреї

б) Скажіть учасникам, що їх завданням буде «мозковий штурм» на тему понять пов'язаних з темою семінару.

в) Поділіть учасників на три групи. Кожна з них почне роботу над плакатом. Роздайте з виписаними термінами фліпи і маркери. Дайте їм час, щоб написати на плакатах асоціації, які приходять їм на думку. Через кілька хвилин поміняйте плакати між групами. Кожна група повинна додати свій коментар до термінів на кожному плакаті, не повторюючи того, що було вже на ньому написано попередньою групою.

г) Плакати потрібно передавати від групи до групи до тих пір, поки до кожної з них не повернется та картка, яку група мала на самому початку. Попросіть учасників презентувати результати своєї роботи. До представлених результатів можна подати додаткову інформацію.

д) Розкажіть учасникам про Дрогобич – місце, де відбувалася історія сім'ї Волосянських. Можете використати презентацію Power Point або підготувати фліп з основною інформацією про місто ▶ див. Додаток 1, с. 28.

2. ВІСЬ ЧАСУ – ознайомлення з історією про допомогу в конкретному історичному контексті (30 хв.)

а) Скажіть учасникам, що тепер ви повернетесь 60 років назад, у минуле, для того, щоб пізнати краще історію про допомогу – історію Слави та Ізидора Волосянських, яка відбувалася у Дрогобичі.

б) Поясніть, що учасники будуть поділені на групи і отримають вісь часу ▶ див. Додаток 2, с. 28 з матеріалами про історію ▶ див. Додаток 3, с. 29. Їх завданням буде встановити відповідність між подіями та віссю часу, а отже їх реконструкція. Крім того, вони повинні будуть вибрати одну із запропонованих цитат, яка на їх думку найкраще відображає дух цієї історії.

в) Поділіть учасників на групи по 5-7 чоловік. Кожна група отримує теж саме завдання і матеріали. Укладання осі часу повинно зайняти близько 10-15 хв.

г) Разом з учасниками складіть «правильну» вісь часу на дошці ▶ див. Додаток 4, с. 33, обговорюючи окремі події та цитати. Нехай вони обґрунтують свій вибір (15 хв.).

3. БУДИНОК З ПІДВАЛОМ (35 хв.)

а) Скажіть учасникам, що тепер вони побачать будинок, в якому перехувалися люди.

б) Поділіть учасників на чотири групи. Роздайте матеріали про людей, які перебували в підвалі (Ар'є і п. Страсер) і в будинку (Слава та Ізидор) ▶ див. Додаток 5, с. 34. Завданням учасників є:
- придумати і написати зразок плану дня Ар'є, п. Страсер, Слави та Ізидора
- задуматися над тим, що ці люди робили під час війни і чого їм не вистачало (20 хв.).

в) Попросіть учасників презентувати результати своєї праці (15 хв.).

4. КІНЦЕВА ДИСКУСІЯ (25 хв.)

а) Попросіть учасників, щоб вони прочитали вголос вибрані цитати до двох груп, які обговорювалися ▶ див. Додаток 6, с. 38. Вони повинні бути вихідною точкою дискусії – люди, які допомагали і люди, які перехувалися мали вибір.

б) Подумайте про можливі альтернативи людей, які перехувалися і «Справедливих»:

- Який вибір вони зробили?
- Яку альтернативу мали «Справедливі»?
- Яку альтернативу мали люди, які перехувалися?

- в) Представте учасникам модель суспільства Голокосту підготовлену на дошці ▶ див. Додаток 7, с. 38. Попросіть учасників, щоб вони:
- додали до цієї моделі людей з історії, в тому числі людей з оточення, напр. сім'я Слави, крамаря, сусідів і т. д.
 - пояснили модель, звертаючи увагу на той факт, що більшість людей є байдужими, підкреслюючи, що люди зі всіх груп могли змінити своє ставлення і зробити інший вибір
 - задумалися про те, чи цю модель можна застосувати в сучасному світі – дали приклади байдужості сьогодні і обговорили варіанти та можливості допомоги іншим.

Примітки

- Радимо, щоб під час семінару учасники сиділи в колі зробленому з крісел (без столів).
- Конспект може бути використаний для представлення історій інших «Справедливих», але тоді потрібно буде встановити відповідність між джерелами та окремими частинами семінару.
- Ви можете продовжити працювати над темою і зосередитися на вивченні інших історій «Справедливих» вашого регіону.
- Можете також дати учасникам посилання на сторінку: www.righteous.info, щоб вони самі могли заглибитися в тему.

Додатокі

- а) Матеріали для вчителів/педагогів
- ДОДАТОК 1: Дрогобич – презентація Power Point.
 - ДОДАТОК 4: Вісь часу з подіями з Дрогобича (пояснення).
 - ДОДАТОК 6: Цитати до дискусії.
 - ДОДАТОК 7: Суспільство Голокосту.
- б) Матеріали для учасників
- ДОДАТОК 2: Вісь часу із вказаними датами.
 - ДОДАТОК 3: Події, цитати і фотографії до осі часу.
 - ДОДАТОК 5: Будинок з підвалом.